

WIRRA LIČEN

Veter I., 2022, akril na platnu, 90 × 110 cm

MIRA LIČEN

Ustvarjalni veter Mire Ličen, akademske slikarke in restavratorke specialistke, veje po razstavnih prostorih Galerije Rika Debenjaka v Kanalu. Prinaša likovno pestrost in energijo ter vsebinsko pomenljivost. Razstavljenega gledalca ne očarajo le s svojo barvitostjo in živostjo, ampak postanejo vzgonska sila, ki ga dvigne v višje sfere gledanja in doživljanja. Čeprav stvaritve prestopajo v polje abstraktnega, je v njih slutiti figuralna izhodišča, predvsem pa spiritualno moč, ki prihaja iz avtorice same.

Svojevrsna dela Mire Ličen posedujejo avtorsko prepoznavno slogovnost, pripadajo široko odprtemu likovnemu obzorju ter premorejo njej lasten ustvarjalni ogenj, s katerim izraža odnos do sveta zunanjega ter paralelno, ne glede na tematiko, odpira svoj notranje razmišljujoči svet. Tako v neločljivo simbiozo povezuje vse, kar zaznava oko, kar jo vzradosti in kar ponotranjita njena duša in srce. S preseganjem zunanjega odpira pot duhovnemu, religioznemu, emotivnemu, sporočilnemu in tako uresničuje globlje poslanstvo umetnosti. Razkritje vsega tega ji omogočajo izbrane likovne besede. Barve, svetlobe, linije, strukture in kompozicije so njena magična izrazna sredstva, s katerimi razkriva mistični spoj zunanjega pogleda in notranjega uvida.

Mira Ličen spada med najvidnejše nadaljevalce tradicije primorskega slikarstva. Posveča se različnim vsebinam, najpogosteje krajini in figuri, profanim in sakralnim témam. Njena ustvarjalna prizadevanja se razpenjajo med materialnim in duhovnim, tuzemskim in transcendentnim, v likovno-formalnem smislu pa predstavljajo interpretativno potovanje med realnim in abstraktnim. Svoje avtorsko prepričljivo in prepoznavno domovanje je slikarka našla v ekspresivni abstrakciji, ki jo utemeljuje z močjo barve in temperamentnostjo poteze. In medtem je nenehno na poti k svetlobi, *Interim ad lucem*, tisti zunanji, mediteranski, ambientalni in temporalni, in oni notranji, intimni, njeni. Luč v njenih delih nikoli ne ugasne. Iluminira vsako molekulo slikovnega tkiva in prevzema s toplo občuteno atmosfero.

Iz bogatega opusa Mire Ličen so za pričujočo razstavo izbrana predvsem novejša dela, ki so tehnološko raznolika, saj gre za slike v tehniki akrila na platno, akvarele in stvaritve v steklu. Vsa dela nosijo njeno nezamenljivo identiteto.

Jadro VI., 2015, fuzija stekla, h150 cm

Angel, 2022, akril na platnu, 90 × 160 cm

Jedro razstave oblikujejo slike, ki so nadaljevanje doživljanj in interpretiranj *Sončne pesmi* svetega Frančiška Asiškega, so *Hvalnica stvarstvu*, poklon Božji delavnici, v kateri je vse dovršeno in uglaseno. Pričujoči cikel je »pariški«, saj je nastal v času avtoričinega lanskoletnega ustvarjalnega bivanja v Cité Internationale des Arts. V njem se je poglobljeno fokusirala na témo vetrov in tankočutno ustvarjala osebne refleksije na posamezne kitice pesmi. Pogovarjala se je z Bratom vetrom in zrakom pa tudi s Sestro vodo. Likovni kreatorki, ki naravo pojmuje kot dar Stvarnika,

prostor lepote, veličine in duhovnega umika, cikel predstavlja razkrivanje radostnega dožemanja stvarstva. »Slika je le druga beseda za čustvo« je zapisal krajinarski velikan, angleški slikar John Constable. In v slikarstvu Mire Ličen spoznavamo, da v barvni in potezni koncentrat prenaša čudenje in čutenje Stvarnikovega veličastnega dela in se mu na likovni način poklanja. Tudi sama je stvariteljica, ki ji velika slikarska platna omogočajo opredmetiti in izraziti vse, kar jo nagovori, kar se naseli v njene osebne

Veter IV., 2022, akril na platnu, 90 × 160 cm

globine in se od tam pretaka v svojske interpretacije in izpovedi.

Njeni pogovori z Bratom vetrom so za odlično koloristko, katere paleta premore premišljeno izbrane intenzivne, žareče, tople, simbolno sporočilne barve, močan vzgib in možnost, da z njimi preplavlja slikovna polja. Podlage tokrat predstavljajo predvsem modrine. Po takšnih prostranstvih potujejo in vibrirajo poteži močnih barv. Z njimi uresničuje zanjo značilno hrepenenje po toploti in svetlobi. Slednja je sicer eden najpomembnejših dražljajev njenega življenj-

skega in ustvarjalnega prostora, a subtilno ustvarjanje svetlobnih razpoloženj je tisto, ki vselej prihaja tudi iz njene notranjosti ter reflektira njeno duhovno in emotivno stanje. Zdi se, da Brat veter odpihne tudi temine duše. Svetloba se namreč objektivizira v barvnih nanosih, seva iz ozadja, se lateralno pretaka po slikovnem polju, potuje skozi večplastno grajene slikovne organizme in iluminira celo hladne barvne vrednosti. Ob živahnem koloritu avtorica ohranja izostren občutek za barve, za njihove dialoge, za tehtanje posameznih barvnih vrednosti.

3a, Iz ciklusa Vetrovi, 2022, akvarel, 30 x 20 cm

11b, Iz ciklusa Vetrovi, 2022, akvarel, 30 x 20 cm

Slikarka je z neposredno kreativno izživeto, nezadržno, temperamentno potezo jasno in glasno prevajala osebni dialog z Bratom vetrom. Predstavila ga je z močjo manualnih sledi in njihovih ritmov, v obliki širokih, močnih, impulzivnih gest, ki puščajo sledi s svojstveno slikarsko fakturo. V ustvarjalni simbiozi med močjo barve in poteze je razkrivala introspektiv-

no doživetje zapisanega besedila, po katerem se je subtilno sprehajala. Njeni karakterno raznoliki nanosi se odločno gibljejo po slikovnem polju, puščajo krajše sledi ali pa takšne, ki se odločno razpotegnejo po njem. V vseh čutimo energijo slikarke in narave, ki se povežeta in polnomočno nastopita ter v različnih potezih predstavljata različne vetrove. Mestoma v

11d, iz ciklusa Vetrovi, 2022, akvarel, 30 x 20 cm

12e, iz ciklusa Vetrovi, 2022, akvarel, 30 x 20 cm

abstraktnem slikarskem tkivu zaznavamo metaforične namige na fragmente stvarnega. Prvinski zarisi v obliki črne konture na močno žarečem, koloristično polnem ozadju vse to naredijo še bolj nazorno. Z nekaj virtuoznimi, ekspresivnimi potezami, v katerih se spaja koncentrat telesa in duha, zaživi podoba angela. Ta s svojimi krili objema tudi obraze ljudi, ki se

(pri)vidno pojavljajo. Na simbolnem nivoju angelsko bitje objema svet, ki ga predstavlja okrogel nosilec slikovnega zapisa.

Od Frančiškovega vetra je avtorica odšla k ciklu *Vetrovi*, ki predstavlja niz ilustracij za knjigo *Vetrovi na Jadranu*. Vetrovi, ki se pojavljajo v tem prostoru, so različni. So specifično, a realno atmosfersko stanje.

Veter V., 2022, akril na platnu, 90 × 160 cm

Kljub temu, da nimajo duhovne dimenzije in da so likovno prezentirani v drugačni tehniki, so avtoričina tovrstna dela neke vrste paralela *Sončni pesmi*, njeno občudovanje stvarstva in posredno sporočilo o človekovem odnosu do vsega tega, s katerim navsezadnje posega tudi v ekološko problematiko.

Čeprav je bil namen ustvarjenih zapisov ilustrativnega značaja, se je odzvala v svojem slogu in ustvarila refleksijo lastnih doživljanj in občutenj gibanja zračnih mas. Polnomočno jih je prevajala v gibanje

poteze, v puščanje najrazličnejših barvnih sledi, za kar je izbrala tehniko akvarela na papir, tehniko gibkih, hitrih zapisov, ki premorejo transparentnost, zračnost in dinamiko. Avtorica namreč z lastnim ustvarjalnim karakterjem manifestira za akvarel značilne likovne prvine. Njena paleta je odprta in razkriva koloristično senzibiliteto ter hrepenenje po svetlobi, ki je sooblikovalka atmosferskih stanj. Belino papirja mestoma vključi kot pomemben oblikotvorni element. Barvo polaga na slikovno polje, kot bi

sledila gibanju zračnih mas, hkrati pa z njo razkriva likovno lepoto akvarelnih nanosov. Ti so zamejeni, oblikovno jasni ali pa odprti, pretočni, prelivajoči se. Nastopajo v snovno konkretnejši in lazurni vlogi. Dinamiko objektivizirajo barvne sledi, dialogi med karakterno raznolikimi nanosi in tudi povsem samostojne linije. Med linijami imajo primat tiste, ki so ustvarjene z akvarelnim svinčnikom. To so aktivne črte, ki na avtorski način, v obliki konture, najpogosteje vzpostavljajo silhete dreves, ki se odzivajo na vplive vetra in se v nekaterih rešitvah celo diagonalno nagibajo. Odločne linije, ki švignejo čez slikovno ploskev ali pa segmentirane, pulzirajoče sledi, ki se pojavljajo ob barvnih madežih, so sproščeni zarisi prikaza dinamične atmosfere. Kljub posameznim ilustrativnim elementom slikovni prizori skozi interpretativni duktus govorijo na nivoju občutenega. Tako avtorica tudi v akvarelu ostaja zvesta prvina svojega kreativnega uresničevanja in s tem sama sebi.

Času primerno, pa tudi njenim ustvarjalnim tendencam, njenemu »fil rogu« dodaja utelešenje Svetlobe, tiste, zapisane z veliko začetnico. Ta se namreč simbolno večplastno udejanja v polnoplastični večdelni kompoziciji prikaza Jezusovega rojstva. Poseben, kiparsko občuten artefakt je realiziran v steklu, v tehniki fuzije.

Steklo je za avtorico material, ki ga pozna, ki ga obvlada in mu zaupa. Z njim ustvarja ploskovne artefakte (steklena okna) in trodimenzionalne, med katerimi imajo posebno mesto figuralni liki. Med tovrstne plastike torej spada tudi prizor jaslic, v katerem so bistvene forme figur; stilizirane, reducirane na bistveno, artikulirane z izvirnimi avtorskimi rešitvami, v katerih vsebina in s tem posamezni akterji ostajajo

Jaslice, 2017, fuzija stekla, h107 cm

prepoznavni. S svojo razpotegnjenostjo in eleganco Marija in Jožef objektivizirata vertikalne intence in s tem izpričujeta stik z nebom. Dete med njima pa se dotika Zemlje. Uporabljena modra barva, ki po simboliki velja za najbolj nesnovno, v stvaritve vnaša duhovni naboj. V intervencijah zlate se udejanja pridih božanskega, Božjega. Ob formah so pomembni posamezni detajli in površinski naglasi. Likovne čare pa krepijo pogledi skozi transparentno snovnost stekla. Razkrivajo notranjo telesnost, v katero se spajajo

Veter X., 2022, akril na platnu, diptih- 160 x 180 cm

barvne molekule in bogastvo mikrostrukturalne žlah-
tnosti, kar predstavlja edinstvene likovne vrednosti,
ki ob fizični prisotnosti zunanje svetlobe in njenem
vplivu variirajo in se dodatno razpirajo.

S fuzijo stekla uresničuje tudi druge različne poeno-
stavljene oziroma abstrahirane kiparske oblike, po-
vezane z vsebinami, ki jo navdihujejo.

Likovna dela Mire Ličen so (p)osebna videnja zuna-
njega sveta ter subtilna raziskovanja, usmerjena v

notranji svet, ki zaživi skozi likovne metafore. Avtori-
ca v stvareh vidi več, kot te kažejo, in v besedah čuti
njihove globlje pomene. Vse to ji daje možnost za ve-
dno nova rojstva avtorsko močnih likovnih stvaritev,
v katerih jo likovna izrazna sredstva in njihova medse-
bojna komponiranja vodijo, kot pravi sama, k iskanju
Absolutnega.

Anamarija Stibilj Šajn

Mira Ličen (1950, Pula) je po končani koprski
Gimnaziji študirala slikarstvo na ljubljanski Akademiji
za likovno umetnost, kjer je leta 1973 diplomirala
pri prof. Maksimu Sedeju in leta 1975 končala še
specialko za restavratorstvo. Po končanem študiju
se je naselila v Piranu, kjer še vedno živi in dela.
Ustvarja v različnih tehnikah slikarstva, v risbi,
grafiki, v tehniki vitraža in fuzije, freske, mozaika,
slikanja na tekstil, keramike in tudi v tehniki
oblikovanja steklenih objektov. Od leta 1973, ko je
imela prvo osebno razstavo, je seznam samostojnih
in skupinskih razstav v Sloveniji in v tujini izjemno
velik. Je članica društva Insula in ZDSLU. Je
prejemnica najvišjih nacionalnih stanovskih nagrad,
na primer Priznanja Franceta Steleta (1997),
Priznanja Mirka Šubica (2009), nagrade ZDSLU
(2010) in najpomembnejših nagrad lokalne

skupnosti: Grba Občine Piran (2011), Tartinijevega
priznanja (2019) in najvišjega odlikovanja Škofije
Koper, Odličja Sv. Jožefa Delavca (2020). Že
desetletja je umeščena v krog najpomembnejših
nadaljevalk tradicije primorskega kroga ter
slovenske sakralne in profane umetnosti.
Neprecenljiv je njen vsestranski prispevek v
kulturnem življenju Občine Piran in Slovenske Istre.
Kot izkušena konservatorka-restavratorka se ves
čas bori za ohranjanje in revitaliziranje profane in
sakralne dediščine v mestu in okolici. Bila je med
iniciatorji in organizatorji društva Prijatelji zakladov
sv. Jurija Piran ter projektov Jaslice in Križev pot v
piranskih cerkvah, kjer je še vedno aktivna kot
organizatorka in razstavljalca ter v letu 2018
projekta Carpacciovo leto v Piranu.

Mira Ličen Krmpotič

E-naslov: info@miralk.si

Splet: <https://miralk.si>

Na prvi strani ovitka:

Angel, 2022, akril na platnu, d= 80 cm

Na zadnji strani ovitka:

Iz ciklusa Vetrovi, 2022, akvarel, 30 × 20 cm

Katalog izdalo Prosvetno društvo »Soča« Kanal

Zanj odgovarja: Ljudmila Zimic

Besedilo: Anamarija Stibilj Šajn

Biografski podatki: Nives Marvin

Lektoriranje: Vesna Zimic Gluvič

Fotografije: Jaka Jeraša, Ubald Trnkoczy

Postavljalec razstave: Jure Bernik

Oblikovanje in priprava za tisk: Darko Turk

Tisk: Mprint s.p.

Naklada: 300 izvodov

November 2023

